

гъркоманство, влиянието на което намираме, въ по-голямъ или по-малъкъ размѣръ, въ нѣкои отъ съседнитѣ на Севлиево градове: Търново, Ловечъ, па дори и въ Габрово.

Разбира се, че като е била подчинена църквата на гръцкия архиерей въ Търново, въ нея е било споменувано името на последния, а повѣкога, при случай на нужда, е била искана и неговата морална помощъ.

VI. Училище.¹⁾)

За пръвъ разсадникъ на просвѣтата въ Севлиево—акто почти навсѣкѫде по онова време въ България — сѫ служили калугерскитѣ метоси, каквито тукъ имало два: единия на братята отъ Рилския манастиръ, които се намиралъ на изтокъ отъ двора на църквата Св. Пророкъ Илия, и другия — на ония отъ Светогорския манастиръ. Последниятъ се е намиралъ, акто споменахме и по-рано на друго място, въ двора на църквата „Св. Тройца“.

Тия именно манастирски братя, наречени таксидиоти или таксидари, т. е. странствующи монаси, на които главната грижа и длѣжност сѫ били да изповѣдватъ населението отъ градове и села; да вербуватъ поклонници за горепоменатитѣ манастири и донасятъ на своето началство за всички по-важни събития и произшествия, станали въ тѣхнитѣ духовни райони, — сѫ били и първите будители и пионери въ полето на народната просвѣтба въ Севлиево.

Твърде естествено е да допустнемъ следъ това, че тѣ сѫ подготвили първите църковнослужители въ града, които — нѣма съмнение — сѫ били едновременно и първите севлиевски учители.

Като вземемъ, обаче, предъ видъ изтѣкнатото отъ насъ въ предшествующата глава предположение, какво че църквата „Св. Пророкъ Илия“ датира отъ началото на 18 вѣкъ и, следователно, още отъ това време градътъ не е билъ лишенъ отъ мѣстни църковнослужители, то по необходимостъ ще трѣбва да приемемъ, че първото севлиевско училище корени своето начало още отъ тогасъ.

Трѣбва да забележимъ че въ тая твърде тѣмна за насъ епоха, когато искрата на народното ни свестяване се е още губѣла въ тѣмната и непрогледна ноќь на политическото и духовно робство, учението е преследвало изключително духовни цели: да подготви за нуждитѣ на христи-

¹⁾) Гледай нѣкои подробности по този въпросъ въ студията на В. Беязовъ „Училище и училищни дейци въ Севлиево“.